

Цей переклад підготовлений Радою Європи в межах Плану дій Ради Європи для України на 2018-2021 роки та фінансований за рахунок коштів на рівні Плану дій, наданих Естонією, Ірландією, Латвією, Литвою, Ліхтенштейном, Люксембургом, Нідерландами, Норвегією, Польщею, Румунією, Туреччиною, Угорщиною, Фінляндією, Чеською Республікою, Швейцарією, Швецією та Канадою.

This translation is produced by the Council of Europe within the framework of the Council of Europe Action Plan for Ukraine 2018-2021 and funded with Action Plan-level funds provided by the Czech Republic, Estonia, Finland, Hungary, Ireland, Latvia, Liechtenstein, Lithuania, Luxembourg, the Netherlands, Norway, Poland, Romania, Sweden, Switzerland, Turkey and Canada.

Mižigárová проти Словаччини - 74832/01

Рішення від 14.12.2010 [Секція IV]

Стаття 2

Позитивні зобов'язання

Стаття 2-1

Ефективне розслідування

Ймовірне самогубство підозрюваного-рома під час перебування під вартою і відсутність незалежного та ефективного розслідування: *порушення*

Факти – Чоловік заявниці, молодий ром у віці двадцяти одного року і у хорошому стані здоров'я, був заарештований за підозрою у крадіжці. Його допитали четверо поліцейських, а потім лейтенант, який не перебував на службі, і з яким він вже зустрічався. Під час останнього допиту від отримав вогнепальне поранення у живіт, куля була випущена з пістолета лейтенанта; він помер через чотири дні у лікарні. Розслідування зробило висновок, що він заволодів зброєю лейтенанта і вистрілив у себе. Після цього лейтенант був визнаний винним у зазіханні на здоров'я особи внаслідок помилки, скоєної під час несення служби. Йому було призначено покарання у вигляді одного року позбавлення волі з відстрочкою на пробаційний строк тривалістю у два з половиною роки. Суди залишили позови заявниці про відшкодування шкоди без задоволення.

Право – стаття 2

а) *Матеріальний аспект* – Навіть якщо Суд визнає, незважаючи на неможливість такого припущення, що чоловік заявниці здійснив самогубство, залишається фактом те, що обов'язок органів влади захищати здоров'я і добробут осіб, позбавлених свободи, включає обов'язок вжити розумних заходів, щоб запобігти заподіяння ними собі шкоди. Бракує доказів, які б дозволили Суду визначити, чи знали органи влади про ризик самогубства. Проте, від поліцейських і працівників в'язниць очікується, що в усіх випадках вони мають вживати певних основних заходів безпеки для мінімізації будь-якого потенційного ризику. По-перше, необхідно навести переконливі підстави, щоб пояснити, чому допит підозрюваного було призначено провести озброєному поліцейському. По-друге, згідно з чинними правилами, співробітники поліції повинні убезпечити службову зброю, щоб уникнути будь-яких "небажаних наслідків". Національні суди вважали, що нездатність лейтенанта належним чином убезпечити службову зброю становила неправомірну поведінку, що призвела до смерті чоловіка заявниці. Тому, навіть якщо припустити, що він скоїв самогубство, як стверджують слідчі, влада не вжила розумних заходів для захисту його здоров'я і добробуту під час перебування під вартою.

Висновок : порушення (одноголосно).

б) *Процесуальний аспект* – Перше технічне та наукове обстеження місця трагічної події було здійснене місцевими поліцейськими. Лише наступного дня прибули

посадові особи Міністерства внутрішніх справ. Однак, навіть коли вони відновили розслідування, поліція і експерти з району, до якого належав лейтенант, продовжували брати в ньому участь. Таким чином, розслідування було недостатньо незалежним. Більш того, здається, нічого не було зроблено для розслідування повідомлень самого чоловіка заявниці, що лейтенант дав йому зброю. Відразу після подій не було проведено жодних аналізів на виявлення залишків пороху, що виключило б або підтвердило можливість того, що лейтенант натиснув на спусковий гачок. Тому слідчі не вжили розумних заходів для збереження доказів, що стало на перешкоді їхній здатності визначити поза бідь-яким сумнівом, хто був відповідальним за смерть. Нарешті, органи влади не розслідували твердження заявниці про те, що поліція жорстоко поводитися з її чоловіком, у той час як у звіті про розтин вказувалося на наявність тілесних ушкоджень на його обличчі, плечах і на вусі. Отже, не було жодного серйозного національного розслідування, яке могло б встановити фактичні обставини смерті чоловіка заявниці.

Висновок: порушення (одноголосно).

Стаття 14 в сукупності зі статтею 2

а) *Матеріальний аспект* – Хоча поведінка лейтенанта під час перебування під вартою чоловіка заявниці вимагає серйозної критики, проте немає жодних доказів того, що вона була мотивована расизмом. Суд не вважає, що неспроможність органів влади провести ефективне розслідування щодо нібито расистського мотиву даного епізоду має покладати на Уряд тягар доказування.

Висновок: відсутність порушення (шість голосів проти одного).

б) *Процесуальний аспект* – Суд із занепокоєнням відзначає міжнародні звіти щодо жорстокості поліції проти ромів у Словаччині. Що стосується осіб ромського походження, це не виключає можливості того, що в даному випадку наявність незалежних доказів, що виявляють системну проблему, може, за відсутності інших доказів, бути достатнім для того, аби попередити владу про ймовірне існування расистського мотиву. Однак, у цьому випадку Суд не певен, що об'єктивні докази самі по собі є достатньо переконливими, аби вказувати на те, що такий мотив мав місце. Більш того, на жодній стадії розслідування заявниця не згадувала про расові упередження.

Висновок: відсутність порушення (шість голосів проти одного).

Стаття 41: 45 000 EUR на відшкодування моральної шкоди.